

այս օղիին 100 լիդրին մէջ իրապէս կը գտնուի 85 լիդր ալգուլ և 15 լիդր ջուր։ Իսկ որպէս զի ալգուլաչափին ցրցուցած աստիճանները ճիշդ ըլլան, պէտք է միտք դնել զայն աստիճանելու ժամանակ ջրոյն և ալգուլին խառնուրդին կրած կծկմանը, և հեղուկին բարեխառնութեանն՝ երբ ալգուլաչափը մէջը կ'ընկղմուի։

Կաթին որպիսութիւն իմանալու համար մասնաւոր պզտի գործի մըն ալ հնարուած է կախալաճ անուամբ, Պոմէի անօսրաչափին շատ նման, և բոլորովին աւոր ձևն ունի, բայց աստիճանները տարբեր են։ Աստի աստիճանելու համար, պէտք է ընկղմել զայն պտուկ մը լեցուն զուտ և լաւ կաթի մէջ, և ուր որ կը հասնի նշանակել զոյ ձողին վրայ։ Ետքէն կազմելով այլ և այլ խառնուրդներ, գնելով $\frac{9}{10}$ զուտ կաթ և $\frac{1}{10}$ ջուր, $\frac{8}{10}$ զուտ կաթ և $\frac{2}{10}$ ջուր, և այսպէս հետզհետէ ինչուան $\frac{3}{10}$ զուտ կաթ

$\frac{3}{10}$ ջուր, և ընկղմել անոնց մէջն ետեւէ ետեւ զգործին, որ երթալով աւելի կ'ընկղմի, վասն զի ջրախառն կաթը նուազ խիտ է քան թէ զուտը, և նշանակել ձողին վրայ իւրաքանչիւր անգամուն $\frac{1}{10}$, $\frac{2}{10}$, $\frac{3}{10}$, $\frac{4}{10}$, $\frac{5}{10}$ կամ $\frac{1}{2}$ թիւերն, որով կը կազմուի աստիճաններն՝ իմանալու համար կաթին մէջ եղած ջրոյն քանակութիւնը։ Սակայն ի վերայ այս ամենայնի, թէպէտ և կաթնաչափը ցուցնէ տուեալ կաթի մը մէջ $\frac{3}{10}$, $\frac{4}{10}$, $\frac{5}{10}$ աստիճան, չենք կրնար հետեւցնել ստոյգ կերպով թէ ուրեմն այն կաթը խարդախած ըլլայ ջրով, վասն զի կրնայ կաթն ինքնիրմէ լաւ չլլալ։ Սակայն այսչափ ստոյգ կը գիտցուի թէ այս կաթն աղքատ է բուն լաւ կաթ կազմող սկիզբներէն, որ են կոզի, կաթնաշաքար, բնապանիր։

Հ. Հ. Վ. Պ.

Որք մանկունք։

Դաշտք կան պաղեալ. անցին աւուրք գեղապանծ.

Այ աղքատին ոյր չիք տուն,

Եւ մահ մընայ լըքելում,

Հանգոյն երկրի թէ սիրտք իցեն ցըրտամած։

Իմանորոյ հասեալ գիշերն առաջին,

Իմբոխ մարդկանն եկեալ յաւուրն հանդիսից

Ղեպեր ի դարձ բերկրալից.

Իս խուն նըսեհ եւս ինչ այցէր հիւղեկին։

Իքստեալ մատրանն առ սեմովք

Տըղայք երկու, կէս մերկք, գունատք առ վըշտի,

Գութ արկանն անցաւորաց խիստ սըրտի,

Ինջեալ մըրմունջ տըրտմասուգ։

Օղէտ նոցին լապտեր առ ոտս հոլաներ,

Փոխան հեղլով իբր հայցուած։

Իզանակէր լալով կըրտսերն ի յերեր,

Իբուրն ձըգտէր ձեռս ապառում մեծատանց։

Ի երկոցունցս ահա մանկանց այլ չիք մայր.

Սեռաւ յերէկն, առ մեզ նա զիւրն հաց տալով .

Եւ կայ՝ ուր մեր նընջէ հայր :

Տուք . զի նեղեալ հալիմք ցրտով եւ սովով :

() տարն ասէ . երթայք . իմ գոն ընտանիք .

Ձեր ինչ խընամդ ինձ մընայ :

Տեսաք զի իւր լայր դըստրիկ .

Եւ մեռանիմք մեք ահա :

Եւ ձայնն ողորմ ողբարար

Խուլ բարբառով կոծէր զօդ .

Ի նմրտադիր ամբոխն ի ձեպ ընթանայր ,

Սինչ ոչ մընաց ոք անցորդ :

Բզգուռնն սուրբ բախէին ,

Օ ի մայրն ասէր , եթէ Տէր ոչ մոռնայ .

Սոկ արձագանգ պատասխանէր տաճարին .

Հուպ մօտալուտ հասեալ մահ ,

Դեռ լոյս վառէր լապտերին ,

Եւ տըխրաբար ըզկէս գիշեր ժամն ազդեաց :

Հեռուստ գողայր շաչին տօնիցն կառաց .

Եւ ձայնն հատաւ լալագին :

Բաւօտին՝ քահանայն

Յերթալն յաղօթս յեկեղեցին յայգուն լոյս ,

Տեսեալ զնոսա զվիման անկեալ ձիւնասոյզ ,

Ձայն արկանէր արտասուելով . . . — անշարժ կան :

Ե՛հ , փարեւոյն , եղուկ , զանձամբք գրրկապինդ

Սն էր անշուշտ պահել զնըշխար ջերմութեան .

Եւ դալկահար վիմատառեալ երկոքեան ,

Դեռ ձեռս ձրգեն պաղեալ խիստ :

Երէցն՝ յեղբայրն հովանացեալ կիսովի ,

Բզձեռն արկեալ ունէր նորուն ի բերան ,

Իբր յարգելու ըզվայրապար ձայնն հայցման

Եւ ցուցանել՝ թէ գըթուլիւն չիք յերկրի :

Եւ ընջեն յաւէժ , այլ՝ դեռ լապտերն անդ հըսկէ :

Ողբան մարդիկ , քան ի նըպաստ՝ կազմք ի լաց ,

Եւ զոր յամենուստ խըռնեալ ի կոծ արտասուաց ,

Եւ չէր որ գայր յերկէ :